

Nr 155.

Av herrar **Molin** i Dombäcksmark och **Öberg**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för ordnande och framtida förvaring av kommunala arkivalier.

Varken i kommunalförordningarna eller i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet finnas, oss veterligt, några bestämmelser rörande protokolls, räkenskapers, längders och övriga handlingars förvaring och skötsel för framtiden. Att detta är en betänklig brist läser ingen, som inser betydelsen av att sådana handlingar bevaras till eftervärlden, vilja bestrida. Handlingarna i fråga äro av intresse för samtid och eftervärld och det vore ansvarslöst att ej taga sig an desamma.

Vid tvenne tillfällen (åren 1888 och 1899) har riksdagen behjärtat denna fråga, dock ej i hela dess vidd utan i mera inskränkt bemärkelse.

I skrivelse till Kungl. Maj:t anhöll nämligen riksdagen år 1888 om åtgärders vidtagande för ett bättre handhavande av på spridda håll förvarade offentliga arkiv. En riksdagsskrivelse av år 1899 anhåller om åtgärder för att bereda säkrare förvaring av de under pastors uppsikt och vård stående arkivalier. Riksdagen har dessutom tid efter annan anslagit medel för beredandet av lokaler m. m. till s. k. landsarkiv. Riksdagsskrivelserna avsågo, så vitt jag kunnat finna, endast ett bättre handhavande av förut befintliga, mer eller mindre ordnade arkiv. Någon omsorg om de handlingar och arkivalier, som så att säga med varje dag som går produceras hos de kommunala myndigheterna, letar man förgäves efter i dessa riksdagsskrivelser. Det torde få antagas, att flertalet av landets städer, samhällen, kommuner och väghållningsdistrikt av egen drift sett till, att de hava sina böcker och handlingar i ordnat skick och i gott förvar, men lika visst torde få antagas att det på åtskilliga ställen är si och så med den saken, i all synnerhet där, varest

insikten om arkivaliernas betydelse är liten eller ingen. Att framdraga exempel torde vara överflödigt, då ingen lärer kunna bestrida, att varje som helst bestämmelse i nämnda hänseende saknas och att ett sådant förhållande på sina håll måste leda till vanvård eller förintelse av ett för nutida och framtida forskning betydelsefullt dokument.

En bestämmelse borde enligt vår mening utfärdas, att varje kommunal myndighet och styrelse bleve förpliktigad antingen var för sig eller gemensamt att på lämpligt sätt låta ordna, registrera och förvara alla sina böcker och handlingar i eldfasta och fuktfria arkiv, där jämväl enskilda skulle mot erläggande av lämplig avgift äga rätt att förvara sina värdehandlingar. De närmare föreskrifterna härutinnan torde böra överlämnas åt Kungl. Maj:t att bestämma.

Vi tillåta oss därför att yrka,

att andra kammaren för sin del måtte besluta, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t företaga utredning om de åtgärder, som böra vidtagas i syfte att ålägga kommunala myndigheter, styrelser och nämnder (inclusive väghållningsdistrikt) att ordna och för framtiden förvara sina arkivalier, ävensom för riksdagen framlägga det förslag, som av utredningen kan föranledas.

Stockholm den 2 februari 1915.

Emil Molin.
Dombäcksmark.

C. J. Öberg.